V 3096 I 4019

VÝROČNÍ ZPRÁVA

KEZ o.p.s.

za rok 2007

KONTROLA
EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ

Zpracoval: kolektiv pracovníků KEZ o.p.s.

KEZ o.p.s., PODĚBRADOVA 909, 537 01 CHRUDIM

březen 2008

Obsah

strana

1. Úvod ... 3

2. Statutární orgán, struktura a činnosti organizace ... 3
2.1. Zakladatelé, správní rada, dozorčí rada, ředitel ... 3
2.2. Certifikační výbor ... 5
2.3. Struktura organizace ... 5

3. Přehled činností ... 6
3.1. Inspekční činnost ... 6
3.2. Certifikační činnost ... 6

4. Akreditace ... 6
4.1. Akreditace ČIA o.p.s. ... 6
4.2. Akreditace u EU ... 6

5. Systém jakosti (SJ) ... 7
5.1. Přezkoumávání SJ ... 7
5.2. Opatření k nápravě, prevence ... 7
5.3. Politika a cíle jakosti KEZ o.p.s. ... 7

6. Pracovníci ... 8
6.1. Vzdělávání a jeho zhodnocení ... 8

7. Mezinárodní a tuzemská spolupráce ... 9
7.1. SGS Austria – Rakouská kontrolní organizace ... 9
7.2. PRO-BIO ... 9

8. Výsledky činností ... 9
8.1. Plocha obhospodařovaná v ekologickém zemědělství ... 9
8.2. Počet podniků zařazených v EZ k 31.12.2007 ... 10
8.3. Registrace výrobců a distributorů ... 11
8.4. Inspekce a certifikace bioproduktů a biopotravin ... 11
8.4.1. Inspekční činnost ... 11
8.4.2. Certifikační činnost ... 11
8.5. Sledování klamavého značení produktů a potravin ... 12
8.6. Řízení výjimek ... 12
8.7. Námitky, odvolání, stížnosti ... 12
8.8. Podněty KEZ o.p.s. k zahájení správního řízení MZe ... 12
8.9. Odběry vzorků a vyhodnocování analýz ... 12

9. Vývoz a dovoz bioproduktů a biopotravin ... 13
9.1. Vývoz ... 13
9.2. Dovoz ... 13

10. Další certifikační programy ... 13

11. Přehled o hospodaření v roce 2007 ... 14

12. Závěr ... 16

1. Úvod

V roce 2007 společnost KEZ o.p.s. (dále jen KEZ) prováděla svou činnost v souladu s předmětem podnikání, akreditacemi pro inspekční a certifikační orgán. Hlavní aktivitou, na základě pověření MZe, bylo vydávání osvědčení o původu bioproduktu, biopotravin a ostatního bioproduktu a provádění kontrol u osob podnikajících v ekologickém zemědělství, dále provádění dalších odborných úkonů souvisejících s certifikací produktů. Výsledky všech aktivit jsou detailně uvedeny v jednotlivých kapitolách Výroční zprávy.

2. Statutární orgány, organizační struktura a činnosti organizace

2.1. Zakladatelé KEZ o.p.s., správní rada, dozorčí rada, ředitel

KEZ o.p.s. je právnická osoba založená podle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech ze dne 28. září 1995. Společnost je zapsána do rejstříku obecně prospěšných společností dne 20. ledna 1999 u Krajského soudu v Hradci Králové oddíl O, vložka 29. KEZ vznikla za účelem zajištění nezávislé kontroly a certifikace producentů, zpracovatelů a obchodníků zařazených do systému ekologických zemědělství a jejich produktů. Podle § 29 zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, je KEZ pověřenou osobou. Ministerstvo zemědělství, na základě výsledků výběrového řízení, uzavřelo s KEZ smlouvu o kontrolní činnosti a dalších úkonech souvisejících s právní úpravou podle zákona č. 242/2000 Sb., pod č. 2067/01-7030/1 ze dne 12. 1.2001.

V průběhu roku 2007 nebyl změněn statut KEZ. Došlo však ke změnám zakládací listiny společnosti v čl. III „Druh poskytovaných obecně prospěšných služeb.“ V odstavci 1. písm. e) bylo znění textu „spravuje a ochraňuje grafický znak Bio – produkt ekologického zemědělství a jeho modifikace a uděluje právo na jejich využívání“ nahrazeno textem „spravuje a ochraňuje všechny registrované ochranné známky a uděluje právo na jejich užívání, včetně modifikací.“ K této změně došlo z důvodu převodu ochranné známky „Bio – produkt ekologického zemědělství“ na MZe ČR. Dále bylo nově doplněno písm. j) ve znění „nezávislá kontrola a certifikace produktů a výrobků obsahující suroviny rostlinného a/nebo živočišného původu“ a to z důvodu dalších aktivit společnosti KEZ v návaznosti na programy vztahující se např. k programu „KEZ doporučuje k použití v EZ.“

Statutárním orgánem KEZ je správní rada.

Dozorčí rada je kontrolním orgánem KEZ dohlížející na činnost, zda je v souladu se zákony, zakládací smlouvou obecně prospěšné společnosti, statutem KEZ o.p.s., přezkoumává roční účetní uzávěrku a výroční zprávu.

Identifikační údaje společnosti:
Název: **KEZ o.p.s.**
Sídlo: **Poděbradova 909, 537 01 Chrudim**
IČ: **25916076**

Telefon: **469 622 249, 469 625 026**
Fax: **469 625 027**
e-mail: **kez@kez.cz**

Zakladatelé

- FOA - Nadační fond pro ekologické zemědělství, Kubátova 1/32, 102 00 Praha 10 – Hostivař, IČO 44794355,
- Svaz producentů a zpracovatelů biopotravin PRO-BIO, Nemocniční 53, 787 01 Šumperk, IČO 49561324,
- Spolek poradců v ekologickém zemědělství ČR, o.s., Kotlářská 53, 602 00 Brno, IČO 43961479.

Správní rada

Jméno: Ing. Kamil Toman – předseda správní rady
r.č.: 740408/4545
bydliště: Jasanova 1990, 253 01 Hostivice
funkční období od 31.5.2005 do 30.5.2008

Jméno: Ing. Petr Trávníček
r.č: 670312/0182
bydliště: Česká 154, 788 32 Staré Město pod Sněžníkem
funkční období od 20.1.2005 do 20.1.2008

Jméno: Prof. Doc. Dr. Ing. Bořivoj Šarapatka, Csc.
r.č.: 590701/0637
bydliště: Pražská 17, 779 00 Olomouc
funkční období od 5.5.2006 do 5.5.2009

Jméno: Ing. Jiří Hejl
r.č: 480101/050
bydliště: 561 56 Horní Čermná č. 153
funkční období od 20.1.2005 do 20.1.2008

Jméno: Prof. Ing. Magdalena Hrabánková, Csc.
r.č: 415306/034
bydliště: Nad Šárkou 85/1357, 160 00 Praha 6
funkční období od 5.5.2006 do 5.5. 2009

Jméno: Jakub Pavlovský
r.č.: 830514/2087
bydliště: A. Balcara 27, 370 05 České Budějovice
funkční období od 22.2.2007 do 21.2.2010

Dozorčí rada

Jméno: Ing. Stanislav Valášek
r.č.: 581213/0071
bydliště: Úhřetice 29, 538 32 Úhřetice
funkční období od 5.3.2007 do 4.3.2010
Jméno: Ing. Tomáš Medonos
r.č. 761004/0988
bydliště: Pod Tvrzí 452, 250 70 Odolena Voda
funkční období od 20.1.2005 do 20.1. 2008

Jméno: Ing. Renata Baslerová
r.č. 745708/5768
bydliště: Západní 1, 787 01 Šumperk
funkční období od 20.1.2005 do 20.1. 2008

Ředitel
Jméno: Ing. Milan Berka
r.č. 511105/094
bydliště: Bochenkova 23, 746 01 Opava
funkční období od 15.3.2006 do 14.3.2010

2.2. Certifikační výbor KEZ o.p.s.

Certifikační výbor KEZ o.p.s., jako vnitřní dozorový orgán společnosti, zůstal v roce 2007 personálně stabilizovaný. Současné obsazení je následující:

Předseda:
Ing. Josef Svoboda (ÚKZÚZ Brno)

Členové:
Ing. Vladimír Voršilka (SZPI Ústí nad Labem)
MVDr. Michal Vodrážka (KVS Pardubice)

Do působnosti certifikačního výboru jsou svěřeny následující činnosti:

- Certifikační výbor vytváří podmínky pro nestranný a účinný dohled nad dodržováním ustanovení zákona a nařízení s cílem zaručení spravedlivých podmínek hospodářské soutěže podnikatelů a pravosti označených bioproduktů a biopotravin.
- Dohlíží na činnost akreditovaného inspekčního a certifikačního orgánu KEZ, který je pověřenou osobou podle § 30 odst. 2 písm. a) zákona.
- Projednává a schvaluje návrhy KEZ ministerstvu na zahájení správního řízení ve věci uložení pokuty, zvláštního opatření, zrušení registrace.
- Projednává námitky, odvolání a stížnosti osob podnikajících v ekologickém zemědělství, podané k výsledkům inspekcí a hodnocení a k udělení osvědčení či jeho odepření a to nad úrovní ředitele KEZ.

V plném rozsahu akceptuje požadavky norem ČSN EN 45011, ČSN EN ISO/IEC 17020, kterými se inspekční a certifikační orgán KEZ řídí v rámci akreditačního systému ČR a EU.

2.3. Struktura organizace

Útvar ředitele
Zahrnuje ředitele, ekonomku, manažera jakosti, administrativní pracovnici. Řídí společnost, ekonomiku, účetnictví, systém jakosti, vnitřní kontrolu.

Certifikační orgán
Řízen vedoucím certifikačního orgánu, provádí činnosti spojené s certifikací a přípravou správního řízení pro MZe.

Inspekční orgán
Řízen vedoucím inspekčního orgánu, vykonává inspekční činnost.

3. Přehled činností

3.1. Inspekční činnost

Inspekční orgán prováděl inspekci ekologických podnikatelů, tj. zemědělských výrobních jednotek, výrobců biopotravin, osob uvádějících bioprodukty a biopotraviny do oběhu, výrobců osiv, krmiv, krmných směsí a krmných surovin, podniků označujících svoje výrobky logem KEZ doporučuje pro použití v EZ. Rovněž vystavoval inspekční certifikáty distributorům bioproduktů a biopotravin.

3.2. Certifikační činnost

Certifikační orgán v průběhu roku 2007 prováděl zejména certifikaci produktů a výrobků kontrolovaných klientů a to dle platné legislativy v ČR pro ekologické zemědělství a dle vlastních certifikačních programů. Další činností bylo zpracovávání auditů v LPIS a dat čísel hospodářství ekologických podnikatelů pro MZe, vyřizování výjimek a zpracovávání návrhů dovozních zmocnění a exportních certifikátů pro MZe.

4. Akreditace KEZ o.p.s.

4.1. Akreditace ČIA o.p.s.

KEZ je systematicky prověřována prostřednictvím pravidelných ročních prověrek ČIA o.p.s., národním akreditačním institutem. V listopadu 2007 úspěšně proběhla dozorová prověrka pro certifikační a inspekční činnost. KEZ o.p.s. obhájila certifikáty pro tyto činnosti:

- Certifikát pro provádění certifikační činnosti dle zákona č. 242/2000 Sb., a nařízení Rady (EHS) č. 2092/91 - číslo COV 3096

V 3096

- Certifikát pro provádění inspekční činnosti dle zákona č. 242/2000 Sb., a nařízení Rady (EHS) č. 2092/91- číslo IO 4019

I 4019

Tímto jsou splněny požadavky legislativních předpisů ČR a EU na pověřenou osobu a společnost KEZ je způsobilá provádět inspekci a certifikaci podle požadavků zákona č. 242/2000 Sb., a nařízení Rady (EHS) č. 2092/91.

4.2. Akreditace u EU

MZe přidělilo KEZ mezinárodní kód CZ-KEZ-01, který je zveřejněn na seznamu kontrolních organizací členských států EU v Úředním věstníku EU.

Kompetentním orgánem pro propouštění dovozu produktů ekologického zemědělství ze třetích zemí do oběhu podle nařízení Komise (ES) č. 1788/2001, čl. 2 odst. 5 je pověřeno Generální ředitelství cel, Budějovická 7, 140 96 Praha 4.

5. Systém jakosti

Systém jakosti v KEZ zahrnuje všechny činnosti a útvary KEZ a to v souladu s požadavky kriterií norem ČSN EN ISO/IEC 17020 (Všeobecná kriteria pro činnost různých typů orgánů provádějících inspekci), ČSN EN 45011 (Všeobecné požadavky na orgány provozující systémy certifikace výrobků).

Systém jakosti stabilizuje plnění předmětu podnikání KEZ, zejména ve vztahu k plnění legislativních požadavků ČR a EU a napomáhá zlepšování činností a vztahů s klienty a smluvními partnery.

Systém jakosti usnadňuje řízení dokumentace a záznamů o všech činnostech, vrcholovými dokumenty jsou příručky jakosti. V průběhu roku bylo prováděno přezkoumávání systému jakosti audity a supervizemi.

5.1. Přezkoumávání systému jakosti

Externí prověrky

- ČIA o.p.s. - dvě dozorové prověrky, jejich průběh dokumentují záznamy jednotlivých posuzovatelů a souhrnná zpráva vedoucí posuzovatelky. Ze závěru vyplývá, že KEZ splňuje požadavky norem pro certifikační a inspekční orgán.
- Kontrolní orgán - MZe ČR provedl 7 prověrek. Nebyly zjištěny neshody.
- Účetní audit - ukončen v měsíci dubnu se závěrem bez výhrad.
- Certifikační výbor KEZ o.p.s. - v měsíci říjnu posuzoval politiku nezávislosti a nestrannosti KEZ. Žádné neshody nebyly zjištěny.

Interní prověrky

Prověrky probíhaly podle plánu interních auditů, celkem jich bylo provedeno 12:

- Šest interních auditů na plnění požadavků ČSN EN 45011 a ČSN EN ISO/IEC 17020.
- Čtyři witness audity na činnost inspektorů přímo při inspekcích u ekologických podnikatelů/ žadatelů ve vztahu k plnění ČSN EN ISO/IEC 17020.
- Dvě vertikální prověrky inspekčního orgánu.

5.2. Opatření k nápravě a prevence

Zjištěné neshody a hodnocení vnitřních auditů jsou zaznamenány a podle plánu nápravných opatření probíhá jejich řešení ve stanovených termínech. Účinnost nápravných opatření je opakovaně prověřována a způsob práce s nápravnými opatřeními vede ke zlepšování systému jakosti a všech činností KEZ.

5.3. Politika a cíle jakosti KEZ o.p.s.

Politika a cíle jakosti KEZ jsou součástí příruček jakosti a jsou vyvěšeny na každém pracovišti. Cíle jakosti zahrnují zejména:

- přístup žadatelů a klientů ke službám KEZ, včetně zveřejňování,
- nezávislost a nestrannost poskytovaných služeb KEZ ,
- zabezpečování nediskriminační a důvěryhodné inspekce a certifikace,

- řešení stížností konstruktivně a v zájmu ochrany spotřebitele,
- trvalý soulad všech postupů s požadavky akreditačních organizací.

6. Pracovníci

Vzdělávání zaměstnanců v roce 2007 probíhalo především v rovině prohlubování poznatků z oblasti zemědělské prvovýroby a zdokonalování práce s databázemi v rámci informačního systému pro ekologické zemědělství.

6.1. Vzdělávání a jeho zhodnocení

Projekt vzdělávání inspektorů a zaměstnanců KEZ o.p.s.
V souladu se "Smlouvou o zabezpečení projektu vzdělávání zaměstnanců a inspektorů KEZ o.p.s. pro rok 2007" (dále jen Smlouva) bylo provedeno školení zaměstnanců a inspektorů KEZ o.p.s. v období duben až říjen 2007. Cílem vybraných témat školení bylo doplnit vzdělání výše uvedené skupiny o nové poznatky v zemědělské prvovýrobě, seznámení uživatelů s posledními úpravami v databázi IS – KEZ. Dále byly předány informace o nové legislativě vztahující se k ekologickému zemědělství, koexistenci GMO, o programech krajinotvorby v EU, zpracování produkce ekologických zemědělců v ČR.

Do celého projektu vzdělávání zaměstnanců a inspektorů KEZ o.p.s. pro rok 2007 bylo zahrnuto 21 vzdělávacích akcí. Z tohoto počtu bylo do Smlouvy zařazeno pět následujících akcí:

I. Pěstování trvalých kultur: Školení provedl pan Sedláček, ředitel divize sady společnosti ÚSOVSKO a.s.
II. Pěstování pícnin v EZ: Školení provedl Ing. Zdeněk Vorlíček, CSc., pracovník Výzkumného ústavu pícninářského, spol. s r.o. Troubsko.
III. Zásady pěstování plodin na orné půdě v EZ: Školení provedl Ing. Roman Kalmus, zodpovědný vedoucí za zemědělskou výrobu společnosti ZENO zemědělská spol. s r.o.
IV. Praktický výcvik v prostředí databází IS – KEZ: Školení provedl RNDr. Tomáš Doležel, programátor společnosti ADT Systems, s.r.o.
V. Aktuální otázky rozvoje EZ v ČR a EU: Se specifikací jednotlivých okruhů bylo proškolení zaměstnanců a inspektorů zadáno společnosti Bioinstitut, o.p.s. Tento institut zastřešuje aktivity výzkumu a vzdělávání v ekologickém zemědělství v České republice. Školení prováděli odborníci z ČR v oblasti legislativy – nařízení Rady č. 834/2007 o ekologickém zemědělství se zaměřením na problematiku GMO (Ing. Martin Leibl z MZe), důvody pro vznik AEO a jejich cíle, ochrana životního prostředí (Ing. Eva Potočiarová z MŽP), Legislativní požadavky na zpracování živočišných produktů na úrovni farmy (Ing. Pavel Smetana JČU České Budějovice). Dále EZ s ohledem na ochranu přírody a krajiny (Mgr. Karolína Dytrtová, Ing. Jiří Urban Bioinstitut Olomouc) a Směrnice svazu PRO-BIO / Bioland, aktualizace podzim 2007 (Ing. Vladimír Lačňák PRO-BIO svaz ekologických zemědělců).

Celkové zhodnocení vzdělávání za rok 2007

Školení a výcvik pracovníků KEZ proběhl podle kvalifikačního a vzdělávacího plánu společnosti. Tento je každoročně zpracováván individuálně pro každého zaměstnance KEZ. Cílem je dosáhnout co nejvyšší způsobilosti k provádění svěřených pracovních činností. Tento požadavek vyplývá nejen z požadavků norem ČSN EN 45011, ČSN EN ISO/IEC 17020, ale rovněž ze snahy neustále posilovat důvěru spotřebitelů biopotravin v certifikační systém ekologického zemědělství zajišťovaný a garantovaný KEZ.

Cíl vzdělávání v roce 2007 byl naplněn a přispěl k rozšíření znalostí potřebných pro zaměstnance a inspektory kontrolní organizace KEZ.

V průběhu roku byl zájem ekologických zemědělců a dalších organizací o provádění lektorské činnosti pracovníky KEZ, což je dobrou vizitkou o odborné způsobilosti našich zaměstnanců. Celkem bylo proškoleno 655 osob, z toho 243 ekologických podnikatelů a 412 konvenčních zemědělců.

7. Mezinárodní a tuzemská spolupráce

Ze spolupracujících organizací je třeba zmínit zejména:

7.1. SGS Austria – Rakouská kontrolní organizace

Každoročně se spolupráce odvíjí při provádění inspekcí v příhraničních oblastech Jižní Moravy a Jižních Čech a to u organizačních složek (rakouských subjektů), kdy byly při této inspekci buď přítomni i rakouští inspektoři nebo výsledky těchto inspekcí byly vzájemně konzultovány.

7.2. PRO-BIO

V tuzemsku KEZ tradičně nejvíce spolupracuje s PRO-BIO svazem ekologických zemědělců. Jedná se především o seznámení ekologických podnikatelů se změnami v legislativě a vyhodnocení minulého inspekčního období v rámci školení prováděných RC tohoto svazu. Na základě smlouvy, u klientů určených svazem, naši inspektoři provádí kontrolu podle Směrnic PRO-BIO. Výsledky jsou předávány svazu, který si je sám vyhodnocuje. KEZ také finančně přispěl svazu na konání tradiční letní akademie v Lednici.

8. Výsledky činností

8.1. Plocha obhospodařovaná v ekologického zemědělství

Vývoj počtu ekofarem a výměry zemědělské půdy subjektů kontrolovaných KEZ

Rok	Počet ekofarem celkem	Výměra zemědělské půdy v EZ v ha	Procentický podíl ze zem. půdního fondu
1990	3	480	-
1991	132	17 507	0,41
1992	135	15 371	0,36

1993	141	15 667	0,37
1994	187	15 818	0,37
1995	181	14 982	0,35
1996	182	17 022	0,40
1997	211	20 239	0,47
1998	348	71 621	1,67
1999	473	110 756	2,58
2000	563	165 699	3,86
2001	654	217 869	5,09
2002	721	235 136	5,50
2003	810	254 995	5,97
2004	836	263 299	6,16
2005	829	254982	5,98
2006	768	240508	5,65
2007	**854**	**252 718**	**5,94**

Struktura půdního fondu subjektů kontrolovaných KEZ v ha

Plochy	Výměra celkem	z toho výměra v EZ	z toho výměra v PO
Orná půda bez zeleniny a bylin	19 074,8	14 669,3	4 405,5
Zelenina a byliny na orné půdě	174,2	171,2	3,0
TTP	211 900,3	186 061,6	25 838,7
Ovocné sady	1 006,2	714,9	291,3
Vinice	16,4	13,5	2,9
Ostatní plochy	20 546,4	19 953,0	593,4
Celkem	**252 718**	**221 583**	**31 135**

8.2. Počet subjektů zařazených v EZ k 31.12.2007

Podnikatelské subjekty podle předmětu činnosti	Počet
Ekologičtí zemědělci (včetně zemědělců v PO)	854
Výrobci biopotravin (včetně vlastní distribuční činnosti)	172
Dovozci biopotravin ze třetích zemí	11
Smluvní zpracovatelé (subdodavatelé)	0
Výrobci krmiv a osiv	12
Osoby skladující a uvádějící biopotraviny na trh	58
Včelaři	1
Ostatní (např. výrobci vstupů do EZ)	12
Celkem činností	**1120**

V průběhu roku 2007 se do systému ekologického hospodaření přihlásilo 120 nových farem.

V roce 2007 byl ukončen smluvní vztah 7 ekofarmám (na vlastní žádost a/nebo výpovědí smlouvy ze strany KEZ a/nebo rozhodnutím MZe). Devět farem ukončilo činnost z důvodu převodu na jinou osobu. K 31.12.2007 přešlo k jiné kontrolní organizaci 41 ekofarem. K 1.1.2008 přejde dalších 10 ekofarem.

Do seznamu osob skladujících a/nebo uvádějících bioprodukty/biopotraviny na trh nejsou započítáni maloobchodníci.

8.3. Registrace výrobců a distributorů

Nově se do kontrolního a certifikačního systému přihlásilo 47 provozoven výrobců biopotravin a 16 osob uvádějících bioprodukty a biopotraviny do oběhu.

V průběhu roku 2007 vypovědělo KEZ smlouvu o kontrolní činnosti celkem 10 provozoven výrobců biopotravin. Z toho 4 z důvodu ukončení činnosti, 3 výrobci přešli k jiné kontrolní organizaci a 3 výrobci převedli svou firmu na jinou právnickou nebo fyzickou osobu. Dále svou činnost zrušilo 6 distributorů bioproduktů nebo biopotravin. Z toho 5 z důvodu ukončení činnosti a 1 distributor převedl svou firmu na jinou právnickou nebo fyzickou osobu.

8.4. Inspekce a certifikace bioproduktů a biopotravin

8.4.1. Inspekční činnost

Plán inspekcí ekofarem v roce 2007 byl sestaven tak, aby byly veškeré řádné ohlášené inspekce provedeny před sklizní, tj. u jednotek s ornou půdou do 31.7. a s TTP do 31.10. Dalším kriteriem při sestavování plánu byla snaha, aby v jednom týdnu bylo co nejvíce inspekcí v daném regionu a došlo tak k úspoře cestovních nákladů. V roce 2007 bylo realizováno celkem 876 inspekcí u zemědělských podnikatelů (včetně jednoho samostatně registrovaného včelaře a osmi jednotek v programu Směrnice PRO-BIO). Od měsíce dubna se prováděly řádné inspekce nejdříve na ekofarmách s TTP a od května také v jednotkách s ornou půdou.

Dále bylo realizováno 335 inspekčních návštěv u výrobců biopotravin, osob uvádějících bioprodukty a biopotraviny do oběhu, dovozců bioproduktů a biopotravin, výrobců krmiv a krmných směsí, výrobců ekologického rozmnožovacího materiálu, včetně výrobců zařazených do programu KEZ doporučuje.

8.4.2. Certifikační činnost

A. Bioprodukty, krmiva, osiva:

V průběhu roku 2007 bylo vystaveno celkem **722** osvědčení o původu bioproduktu podle zákona a nařízení (dle oblasti kontrolní činnosti A). Dále byly dle nařízení vydány **4** certifikáty na krmiva (dle oblasti kontrolní činnosti E) a **17** certifikátů na osiva (dle oblasti kontrolní činnosti B).

Odepření vydání osvědčení o původu bioproduktu

Certifikační orgán v období od 1.1.2007 do 31.12.2007 vystavil pouze **1** odepření vydání osvědčení o původu bioproduktu podle § 22 odst. 2 zákona.

B. Biopotraviny:

Certifikační orgán vydal v roce 2007 celkem **266** osvědčení o původu biopotraviny podle zákona a nařízení (dle oblasti kontrolní činnosti B a C).

Odepření vydání osvědčení o původu biopotraviny

Certifikační orgán v období od 1.1. do 31.12.2007 nevystavil žádné odepření vydání osvědčení o původu biopotraviny.

8.5. Sledování klamavého značení produktů a potravin

Certifikační orgán v průběhu roku 2007 spolupracoval jak s Ministerstvem zemědělství ČR, tak s organizací Sdružení obrany Spotřebitelů (SOS) na řešení případů klamavě značených potravin, o kterých KEZ o.p.s. informovala MZe v roce 2006. Jednalo se zejména o potravní doplňky, které jsou nadále uváděny do oběhu.

8.6. Řízení výjimek

V průběhu roku 2007 KEZ pokračovala v administraci žádostí o udělení výjimek podle nařízení. Počet platných výjimek k 31.12.2007 činil 451. Nejčastěji žádanou výjimkou bylo povolení použití konvenčních krmiv v roční krmné dávce zvířat při nedostupnosti ekologických krmiv.

8.7. Námitky, odvolání a stížnosti

Podobně jako v roce 2006, rovněž v průběhu roku 2007 nebyla na KEZ doručena žádná námitka, odvolání ani stížnost. K této skutečnosti zcela jistě přispěla snaha o individuální přístup ke klientům, snaha o vzájemnou dohodu a pochopení a nepochybně též stále zlepšující se informovanost klientů o systému ekologického zemědělství.

8.8. Podněty KEZ o.p.s. k zahájení správního řízení MZe

Certifikační orgán podal v roce 2007 na MZe **1** návrh na zahájení správního řízení v souladu s § 33 a § 34 zákona a **1** návrh na zrušení registrace pro ekologické zemědělství podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona.

8.9. Odběry vzorků a vyhodnocování analýz

Přehled o počtu a výsledcích odebraných vzorků

Důvod odběru	Počet vzorků	Druh rozboru	Provádějící laboratoř	Počet porušení zákona
Namátkový odběr bioproduktů – rezidua	16	Multireziduální analýza řada pesticidů GC/MS	VŠCHT Praha	2
Namátkové odběry na přítomnost GMO v bioproduktech a biopotravinách	-	Metoda PCR vzorky krmné směsi	SVÚ Jihlava	-
Celkem vzorků	**16**	**Prokázaná porušení zákona celkem**		**2**

Spolupráce se smluvními laboratořemi

V roce 2007 byly vzorky k analýzám předávány do smluvní laboratoře VŠCHT Praha. Pokračovala spolupráce se SZPI Brno ve věci vzájemného poskytování výsledků rozborů biopotravin a bioproduktů.

9. Vývoz a dovoz bioproduktů a biopotravin

9.1. Vývoz

V souvislosti se vstupem České republiky do EU skončila od 1.5.2004 povinnost podnikatelů při vývozu do EU podávat Žádost o vydání vývozního osvědčení pro vývoz bioproduktů a biopotravin podle § 26 odst. 4 zákona č. 242/2000 Sb. Jedná se o tzv. volný pohyb ve Společenství. Do zemí, které nejsou členskými státy EU (třetí země) povinnost žádat o vydání vývozního osvědčení není legislativně nijak ošetřena.

Za rok 2007 bylo vystaveno celkem 33 osvědčení pro vývoz bioproduktů a biopotravin do třetích zemí. Veškeré uskutečněné vývozy bioproduktů a biopotravin mimo EU byly do Turecka. Jednalo se pouze o kojeneckou výživu a to společností NUTRICIA DEVA a.s. v celkovém množství 245,4 tun.

9.2. Dovoz

V roce 2007 byly recertifikovány biopotraviny dovezené z 24 zemí celého světa. Dovoz z EU nelze považovat za import jako takový, neboť platí volný pohyb ve společenství. Přesto řada klientů využívá možnosti recertifikace i v rámci Evropského společenství.

Dovozní zmocnění

V případě dovozu produkce, s odkazem na ekologický způsob výroby, ze zemí, které nejsou členskými státy EU (Japonsko, Čína, Kanada atd.), je nezbytné požádat MZe ČR o vystavení tzv. Dovozního zmocnění. Tato povinnost vyplývá z čl. 11 odst. 6 nařízení Rady 2092/91.

V roce 2007 bylo vystaveno MZe ČR, na základě podkladů KEZ, 54 Dovozních zmocnění z 9 zemí mimo EU. Jedná se o dovozy z Číny (18), Japonska (15), Kanady (9), Turecka (6), Paraguaye (2), Egypta (1), USA (1), Jihoafrické republiky (1) a Chorvatska (1).

10. Další certifikační programy

Program osvědčování výrobků a produktů pro EZ „KEZ doporučuje pro použití v EZ“

Za výrobky certifikovatelné v programu KEZ doporučuje pro použití v EZ se považují výrobky vhodné pro použití v ekologickém zemědělství, které neobsahují složku zemědělského původu s výjimkou statkových hnojiv pocházejících z ekologického zemědělství a krmiv zpravidla do 5% zemědělské složky. Během roku 2007 došlo k nárůstu výrobců v programu KEZ doporučuje pro EZ na 12 subjektů.

Program „Certifikace kosmetických prostředků“

Nově vzniklý certifikační program je určen pro kosmetiku, která splňuje požadavky Standardů pro certifikaci kosmetických prostředků. Výstupem je možnost používání ochranných známek KEZ (CPK CERTIFIKOVANÁ PŘÍRODNÍ

KOSMETIKA a CPK bio). V průběhu roku 2007 bylo certifikováno v programu „Certifikace kosmetických prostředků“ celkem 5 výrobců.

Inspekce podle Směrnice PRO-BIO

Tento program byl zaveden již v roce 2004 na základě smlouvy mezi KEZ a PRO-BIO svazem ekologických zemědělců. Celkem bylo provedeno 9 inspekčních návštěv.

11. Přehled o hospodaření v roce 2007

Způsob účetního sledování

Hospodaření společnosti v roce 2007 je vykazováno za dva druhy činností (viz. výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2007):

- **hlavní -** činnosti související s kontrolou a certifikací subjektů v systému ekologického zemědělství
- **správní** – činnosti spojené s provozem a správou společnosti (režie)

Doplňkové činnosti společnost nevykazuje.

Výsledek hospodaření

Hospodaření KEZ o.p.s. bylo k 31. 12. 2007 uzavřeno s kladným hospodářským výsledkem. Tento výsledek hospodaření bude dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, převeden v celé výši ve prospěch rezervního fondu. Rezervní fond smí společnost využít ke krytí případné ztráty v následujících účetních obdobích.

Roční účetní závěrka byla ověřena auditorem Doc. Ing. Antonínem Valderem, CSc.

Přehled o rozsahu výnosů v členění podle zdrojů

Výnosová struktura během let 2006 a 2007 je velmi podobná. Nejvýznamnější podíl stabilně zaujímají výnosy z inspekční a certifikační činnosti (79 %), mírně rostoucí tržby vykazuje společnost za kontrolní činnosti pro SZIF (meziroční nárůst o 3 %). Naopak služby pro Ministerstvo zemědělství mají stále mírně klesající tendenci především díky zjednodušenému systému předávání dat mezi KEZ a MZe.
Položka ostatní tržby zahrnuje výnosy plynoucí ze služeb na základě uzavřených smluv, zejména tržby za lektorskou a vzdělávací činnost a za výzkumnou činnost pro VÚRV a VÚZE. Podíl těchto výnosů na celkových tržbách meziročně stoupl o 3 %.

Hospodaření s fondy organizace

Organizace tvoří od počátku své existence rezervní fond. Tento fond je navyšován o dosažené zisky v jednotlivých účetních obdobích. Prostředky z tohoto fondu nebyly v roce 2007 čerpány. Zisk za rok 2007 po zdanění bude rovněž převeden do tohoto fondu dle zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech v platném znění.

Stav majetku a závazků KEZ o.p.s.

V roce 2007 činily výdaje na pořízení dlouhodobého drobného hmotného a nehmotného majetku celkem 145 tisíc Kč. Z této hodnoty byla většina finančních prostředků investována do drobného majetku hmotné povahy.

Závazky společnosti v hodnotě 1 006 tis. Kč byly pouze krátkodobého charakteru, společnost nevyužívala během roku 2007 žádný úvěr ani půjčku.

Členění nákladů na jednotlivé druhy činnosti

Struktura nákladových položek podle druhu činnosti zůstává meziročně téměř neměnná, celkový objem nákladů se mírně zvýšil (o 8,9 %, tj. o 709 tis. Kč). Nejvyšší nákladovou položku tvoří shodně jako v minulých letech mzdové náklady v celkové výši 4 080 tis. Kč (meziroční nárůst o 443 tis. Kč). Druhou nejvyšší nákladovou položku zaujímaly ostatní služby v hodnotě 1 542 tis. Kč. Třetí nejvýznamnější nákladovou položkou bylo zákonné sociální pojištění v částce 1 436 tis. Kč (v roce 2006 činilo 1 332 tis. Kč). Celkové náklady byly též významně zatíženy položkou cestovné zaměstnanců v hodnotě 846 tis. Kč (v roce 2006 činily 839 tis. Kč).

Aktivity v oblasti výzkumu a vývoje

Společnost se v uplynulém roce opět podílela na výzkumných projektech VÚRV a VÚZE. Výzkumné aktivity v roce 2007 byly významně rozšířeny o sběr dat v rámci Grantu EUROSTAT na téma „PROJEKT STATISTIKY O EKOLOGICKÉ PRODUKCI, OBCHODU S BIOPOTRAVINAMI A JEJICH SPOTŘEBĚ“. Cíl spočíval ve zlepšení statistik a metod sběru dat o ekologické produkci, jejich zpracování a rozšíření s orientací na porovnání certifikovaných produktů a skutečnou realizaci bioproduktů. Výsledky byly prezentovány v rámci konference členských států EU zapojených do uvedeného projektu v Lucemburku v prosinci 2007.

Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích

Ochrana životního prostředí je součástí činnosti KEZ o.p.s. a prostupuje všechny aktivity, pro které byla založena, tj. zejména dohled nad dodržováním zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství.

V oblasti pracovněprávních vztahů nedošlo v roce 2007 k výrazným změnám. Počet zaměstnanců se prakticky nezměnil. K 31. 12. 2007 je v pracovním poměru 16 pracovníků, z toho 5 na rodičovské dovolené (k 31. 12. 2006 bylo v trvalém pracovním poměru zaměstnáno 17 pracovníků, z toho 6 na rodičovské dovolené). V současné době je činnost KEZ o.p.s. spravována pouze 11 aktivními pracovníky v TPP a 2 externisty.

Existence organizační složky v zahraničí

Společnost KEZ o.p.s. nemá v zahraničí žádnou organizační složku.

Předpokládaný vývoj činnosti účetní jednotky

Uplynulý rok je jasným důkazem zvyšování zájmu veřejnosti o ekologické zemědělství a KEZ o.p.s. tuto skutečnost zaznamenala nejen ve formě nárůstu

poptávky po kontrolní činnosti v rámci systému EZ. Předpokládá se, že vzrůstající tendence bude pokračovat i v roce nadcházejícím. Společnost se bude snažit o udržení nastaveného trendu v úsporách nákladů a potažmo snižování cen za kontrolní činnost.

Změny ve složení řídicích orgánů společnosti

Po skončení druhého funkčního období předsedkyně dozorčí rady prof. Jiřiny Jílkové a člena správní rady Otakara Jiránka byl na základě rozhodnutí zakladatelů do funkce předsedy dozorčí rady jmenován Ing. Stanislav Valášek. Novým členem správní rady se stal Jakub Pavlovský.

Významné skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy

Mezi datem účetní závěrky a datem, ke kterému jsou výkazy schváleny k předání mimo účetní jednotku nedošlo k žádným událostem, které představují neobvyklé změny ve stavu aktiv a závazků oproti stavu k datu rozvahy a jejichž neuvedení ve výroční zprávě by mohlo ovlivnit možnosti uživatelů rozvahy a výkazu zisku a ztráty, analyzovat výkazy a provádět na jejich základě hodnocení a příslušná rozhodnutí.

12. Závěr a doporučení

V roce 2007 došlo v ČR k navýšení počtu ekologických podnikatelů a podíl ekologickým způsobem obhospodařované půdy se zvýšil na 7,35% z celkového půdního fondu České republiky. Odrazem vyššího zájmu o biopotravin je rovněž zvyšující se počet výrobců a distributorů biopotravin.

Přes tato pozitiva mnozí ekologičtí zemědělci stále neumí svou výrobní činnost přizpůsobit požadavkům trhu a tak se i nadále navyšuje dovoz biopotravin do ČR. Výroba biopotravin v ČR se sice zvyšuje, ale rovněž nedokáže aktuálně reagovat na požadavky trhu. Na jedné straně je velká část zemědělské bioprodukce prodávána do zahraničí (především zrniny), na druhé straně je značná část i nadále prodávána jako konvenční (především produkce z chovu skotu bez tržní produkce mléka). Pro další zpracování jsou některé bioprodukty nedostatkové, např. syrové kravské bio mléko, bio vepřové maso, bio drůbeží maso. Na trhu v současné době chybí čerstvá i uskladnitelná bio zelenina vyprodukovaná v ČR jako např. hlávkový salát, kořenová zelenina, cibule, česnek, kedlubny, paprika, rajčata, brambory, ale i bio čerstvé ovoce. Sice se některé druhy zeleniny a ovoce dovážejí a v prodeji jsou především v obchodních řetězcích, ale jejich cena v mnoha případech nekoresponduje s kvalitou. Přestože český spotřebitel dává přednost tuzemským potravinám před dovozy z jiných států a přechod na výrobu poptávaných druhů biopotravin není často náročný na vynaložení finančních prostředků, není rozvoj podniků pro zpracování biopotravin v ČR uspokojivý. Jediná pozitivní zpráva o zpracovatelích je ve zvyšujícím se počtu jatek, která jsou ochotna porážet i bio skot. Porážky si ale neumí zajistit odbyt této komodity, což v současné době nutí řadu farmářů k vlastnímu zpracování masa a jeho následném odbytu. Na druhé straně se ekofarmáři nechtějí zabývat chovem prasat, i když po bio vepřovém mase je velká poptávka. Stále lepšící situace je v chovu nosnic, kde se produkce biovajec výrazně zvýšila. I tak je vzhledem k vysoké poptávce do ČR velké množství biovajec dováženo, např. z Maďarska.

KEZ se snaží přispívat k rozvoji ekologického zemědělství předáváním potřebných informací široké veřejnosti na svých webových stránkách, dále formou přednášek a seminářů, odborných článků v tisku i individuálních konzultací osobám podnikajícím v ekologickém zemědělství, zájemcům o toto podnikání, případně výrobcům doplňkových látek v programu KEZ doporučuje pro použití v EZ.

Za velmi důležitou oblast pro další rozvoj tohoto odvětví považujeme konzultace navrhovaných změn v legislativních pravidlech či požadavcích na výstupy ze strany kontrolních organizací, které by byly přínosem pro propagaci ekologického zemědělství, se zainteresovanými složkami, tj. se zástupci MZe, svazy ekologického zemědělství, poradci, případně výzkumnými pracovníky.

Naše společnost se chce i nadále aktivně podílet na rozvoji ekologického zemědělství v České republice.